

(www.strategy.bg)

Проект на НИД на Наредба № 3 от 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 25.04.2024 г. - 20.05.2024 г. Неактивна

Номер на консултация: #10305-K

Област на политика: Архив - Земеделие и селски райони

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на земеделието и храните

Тип носител: Национално

С прилагането на наредбата се очаква да се създаде по-голяма яснота за потенциалните кандидати и бенефициенти на какви условия следва да отговарят, за да могат да получат подпомагане, при спазване на условия за отпускане на подпомагане по интервенцията с оглед на новите изисквания, следващи от първото изменение на Стратегическия план, усвояване на предвидения за страната ресурс за финансиране на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, както и създаване на всички необходими условия за правилното администриране на интервенциите за директни плащания.

С проекта се предлагат и промени в Наредба № 4 от 2023 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ и за животни, като се предвижда срокът за подаване на заявления да се удължи до 24 юни 2024 г.

Отговорна структура:

дирекция „Директни плащания“, Министерство на земеделието и храните

Електронни адреси:

AKStoyanova@mzh.government.bg и NPetrova@mzh.government.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на земеделието и храните

Адрес: София, София 1000, бул. Христо Ботев 55

Електронна поща: mail@mzh.government.bg

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерството на земеделието и храните -
<https://www.mzh.government.bg/bg/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Наредба - вер. 1.0 | 25.04.2024](#)

[Проект на доклад \(мотиви\) - вер. 1.0 | 25.04.2024](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 31.05.2024](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: НАЦИОНАЛНА БИО АСОЦИАЦИЯ (20.05.2024 09:54)

НАЦИОНАЛНА БИО АСОЦИАЦИЯ

3. Предлагаме в чл.33, ал.2 да се създаде и т.3 със следния текст :

„т.3 фактури, издадени от името на бенефициента и фискална касова бележка към нея при плащане в брой.“

МОТИВИ:

Голяма част от земеделските стопани – физически лица, също при осъществяване на своята дейност издават фактури, за случаите при които стоката се заплаща в брой. Установена практика е, когато се издава касовия бон, да се маркира групата култури „Плодове“ или „Зеленчуци“ и съответната сума която се заплаща. Дори този бон да се описва в документите към ДФЗ, с цел по-добра коректност и контрол над касовите бележки, същите следва да се придружават и от фактурата, която е издадена, за да се види конкретната култура и количество.

Друг съществен аргумент, е че когато едно лице издава касов бон на клиент то той го дава на клиента. При издаване на дубликат на касов бон, то дубликата е с различен номер от оригиналния и не е налице идентичност на касовия бон с оригиналния.

Не на последно място е и факта, че една фактура, може да се заплаща в брой на няколко части и не е възможно да се прецени коя касова бележка, каква част от фактурата заплаща. Освен това е изключителна административна тежест да описваш n-броя касови бележки, отколкото да опишеш една фактура и да приложиш касовите бонове към нея.

Пример:

С една фактура са закупени различен тип количества плодове :

- Кайсия 10 кг. x 1 лев – 10 лева

- Сини сливи 10кг. x 1 лев – 10 лева

Клиента заплаща фактурата си в брой на части, а именно :

Група „Плодове“ – 4,50 лева;

Група „Плодове“ – 5,00 лева;

Група „Плодове“ – 10,50 лева.

Този вариант на разплащане е особено приложим, когато стоката се предоставя на консигнация или на малки търговци, които нямат възможност веднага да заплатят взетото количество стока.

Предвид гореизложеното, моля да предоставите възможност не само на лицата регистрирани по ТЗ да предоставят и описват фактурите си пред ДФЗ, но и физическите лица, които издават фактури и получават плащане в брой, като едновременно с това прилагат и касовите бонове към тези фактури.

Автор: НАЦИОНАЛНА БИО АСОЦИАЦИЯ (20.05.2024 09:53)

НАЦИОНАЛНА БИО АСОЦИАЦИЯ

2. Друго нещо изключително важно за биологичните производители на плодове, е да се създаде норма на отклонение спрямо определената минимална норма растения (конвенционални) на хектар. Това е така, защото при биологичното производство съществува съществено ограничение на ПРЗ, които могат да се използват, поради което естественото погиване на растения е доста по-голям от конвенционалното производство.

Предвид гореизложеното, за целите на биологичното производство да се създаде ново Приложение 11а, където минималните норми растения при трайни насаждения

(биологични) в ха, да бъдат намалени с 30%.

Автор: НАЦИОНАЛНА БИО АСОЦИАЦИЯ (20.05.2024 09:53)

НАЦИОНАЛНА БИО АСОЦИАЦИЯ

Определяме минимална норма растения (конвенционални) от 470 да стане 400 броя/ха при Ябълка, Круша и Вишна, тъй като при тях са налични сортове – едра подложка, които са на разстояние 5x5 метра едно от друго, съобразени с механизираното производство, окопаване, растително-защитни мероприятия и навлизането на специализирана механизация за прибиране на реколтата (ремаркета, хладилни бусове, плодокомбайни и др.)

Определяме минимална норма растения (конвенционални) от 310 да стане 280 броя/ха при кайсията. Освен мотивите изразени по – горе, при този тип култура, особено след третата година се наблюдава естествено погиване на растенията в резултат на апopleксията по Кайсията. Срещу това заболяване на растенията от Кайсия, земеделския стопанин не може да направи нищо, освен да подсажда овощни фиданки на вече изсъхналите, но това отнема технологично време, което трябва да е съобразено с агротехническите срокове. Предвид гореизложеното, за добросъвестните земеделски стопани, които отглеждат трайни насаждения предимно на силна подложка, а това са значителна част от стопаните в България, е необходимо да се извърши лека корекция в определените минимални норми, съобразно действителния технологичен процес.

Автор: НАЦИОНАЛНА БИО АСОЦИАЦИЯ (20.05.2024 09:52)

НАЦИОНАЛНА БИО АСОЦИАЦИЯ

ПРЕДЛОЖЕНИЕ/
СТАНОВИЩЕ:

1. Предвид спецификата и сортовата характеристика на трайните насаждения, ни прави впечатление, че в Приложение 11, не се прави разлика в минималния брой растения на ха, при използването на посадъчен материал, спрямо сортовата характеристика и подложката на растенията.

Според нас това съществено изкривява нещата и допустимостта на бенефициентите, които използват различен тип подложки, при създаването на масивите от трайни насаждения, тъй като при слаба подложка едно насаждение може да достигне до над 100-150 броя единици на дка, а при използването на силна подложка да е между 23-40 единици на дка.

Предвид това ние Ви предлагаме следното несъществено изменение в така определените минимален брой растения при трайните насаждения, а именно :

Култура Минимална сеитбена норма кг/ха при сеитба на семена Минимален брой растения на ха при използване на посадъчен материал

I. Зеленчуци и плодове по интервенциите за обвързано с производството подпомагане

.....

Ябълки - 470 да стане 400

Круши - 470 да стане 400
Кайсии и зарзали - 310 да стане 280
Череша - 230 без промяна
Вишни - 560 да стане 400
Праскови и нектарини - 360 без промяна
Сливи (*Prunus domestica*) - 350 без промяна

Автор: НАЦИОНАЛНА БИО АСОЦИАЦИЯ (20.05.2024 09:52)

НАЦИОНАЛНА БИО АСОЦИАЦИЯ

Уважаеми г-н Тахов,

Уважаема г-жо Стоянова,

След запознаване с предложеното от Вас изменение на Наредба № 3 от 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции (обн., ДВ, бр. 23 от 2023 г.; изм. и доп.,

бр. 48, 56, 80, 92, 93 и 96 от 2023 г.), ние от Национална био асоциация, изразяваме пред Вас, принципното си съгласие по нея, като допълнително Ви предлагаме да бъдат включени следните изменения, които вече са коментирани пред Вас в работни групи в МЗХ, а именно :

Автор: Милена Раева (16.05.2024 16:09)

Обвързао подпомагане за млечни крави и биволи

Във връзка с публикувания проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции, представяме на вниманието ви становище на „ СДРУЖЕНИЕ НА ЕЛЕНСКИТЕ ЖИВОТНОВЪДИ И ЗЕМЕДЕЛЦИ“ съюз:

С параграф 7 и 8 се правят промени касаещи изискванията, на които следва да отговарят земеделските производители за да подлежат на подпомагане по интервенцията за обвързано производство, като са изброени **лимитативно** три възможности за реализация на млякото, а именно:

1. реализират сурово краве мляко чрез първи изкупвач по чл. 55д, ал. 4 от Закона за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз с регистриран валиден договор по реда на чл. 55б, ал. 5 от същия закон и/или

2. реализират мляко и/или млечни продукти, чрез директни доставки и са регистрирани по реда на Наредба № 26 от 2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход (обн., ДВ, бр. 84 от 2010 г.), наричана по-нататък „Наредба № 26 от 2010 г.“ и/или

3. са със затворен цикъл на производство и имат регистрирано млекопреработвателно предприятие, което е вписано в Националния електронен регистър на обектите за производство и търговия на едро и дребно с храни от животински и неживотински произход - Секция IX - Млечни продукти.".

С изменението е отнета възможността фермерите да доказват продажба на мляко с фактура към други ферми за изхранване на животни, каквато до момента беше регламентирана и се налага земеделски стопани, които до момента не са вписани в система за контрол на млякото да предприемат действия за вписване, както и да регистрират млекопункт с хладилно съоръжение в него. Последното е на практика невъзможно за част от малките животновъди, особено за тези, които осъществяват дейността си във високопланинските райони, където водоснабдяване се извършва от селски каптаж, много често неподдържан от ВиК, липсва трифазен ток, необходим за съоръженията, а пътищата са непроходими за цистерни с мляко. Наши членове алармират, че процедурата е тромава и отнема време, с което те не разполагат предвид периода в който се въвеждат промените, но и освен това към днешната дата по информация от БАБХ модул „мляко“ не функционира и процедурите няма как да бъдат стартирани. Сериозни опасения в земеделските стопани буди и фактът, че промените влизат в сила веднага след обнародването им в Държавен вестник, което се случва по средата на стопанската година и дори тези от тях, пред които не стоят посочените обективни затруднения, то сроковете за адаптиране към промените са трудно изпълними.

На следващо място разбираме мотивите за оотпадане на доказване на производство по отношение на фуражното мляко, обосновани с това че е предпоставка за злоупотреби, но считаме, че може да се намери механизъм за по сериозен контрол и този начин да се запази за местата, където е невъзможно да се регистрира млекопункт.

На трето място, предвид това, че разпоредбата на чл. 13 от сега действащата Наредба остава непроменена, считаме, че следва да бъде изрично посочено, че промените касаят стопанства с над 9 крави.

Предвид горното една част от фермерите, предимно с малки ферми, във високопланински райони, ще останат без подпомагане, което би означавало да се постави в сериозен риск тяхното бъдещо съществуване.

С цел да се избегне закриването дори на една ферма в страната, предлагаме следното в § 15 да се добави следното:

1. Да се приеме доказване на мляко когато то се продава на други ферми, като се вписва в анкетната карта в декларацията за фуражите до края на кампанията по очертаването.

2. До 20 бр, крави и 100бр. овце да се доказва мляко за изхранване на приплодите от тези животни, като за броя крави, за които се подава заявление за подпомагане да е задължително регистрирането на съответният брой приплоди и задържането им не по-малко от 5 месеца, както и за овцете приплодите да бъдат регистрирани и задържани не по-малко от 3 месеца.

Алтернативно предлагаме, в случай че не приемете направеното предложение, за настоящата стопанска година да се приемат **двата подхода** за доказване на реализация на млякото: както предложените с настоящите промени, така и с разходо-оправдателни документи и протоколи, тъй като предвид времето, в което се случват измененията, фермерите нямат време да се приспособят към тях.

Автор: Илона Борисова (07.05.2024 15:48)

Еко ГТ

Чл. 44. (1) Право на подпомагане по еко схемата за поддържане и подобряване на биоразнообразието в горски екосистеми имат земеделски стопани, които прилагат върху земеделски земи в техните стопанства, които са обградени от горски територии и/или попадат в територии на ловни стопанства, и/или са гранични на такива територии, земеделска практика, предназначена за подобряване на биологичното разнообразие и изхранване по природосъобразен и естествен начин на дивите животни, при която:...

Ново :„(5) Не се финансира създаването на земеделски култури в пасища, ливади, мери, голини, поляни и дивечови ливади. В защитени зони от мрежата Natura 2000 не се допуска унищожаване на храсти и дървета в екотон гора - открито местообитание до сто метра от границата на гората.“

Въпрос: 1. Как се свързва изискването от новата алинея 5 с определянето на размер на помощта, съгласно алинея 4? Алинея 4 определя размер на помощта съгласно изискванията на ал.1. Каква е ролята на алинея 5 тогава? Ако няма значение за определянето на помощта, то означава ли, че изискването по ал.5 ще се прилага на ниво заявяване?

2. Самата нова алинея 5 съдържа две изисквания:

- Не се финансира създаването на земеделски култури в пасища, ливади, мери, голини, поляни и дивечови ливади.
- В защитени зони от мрежата Natura 2000 не се допуска унищожаване на храсти и дървета в екотон гора - открито местообитание до сто метра от границата на гората.

Първото изискване административно ли ще се прилага на ниво заявяване?

За да спазвам второто изискване означава ли, че заявената площ по интервенцията следва да е в рамките на сто метра от границата на гората? Как ще знам дали съм в този диапазон когато заявя площите си?

Като цяло изискванията, които са добавени към двете интервенции Еко БРЕИ и Еко ГТ са дословно преписани от Становището по екологична оценка № 5-4/4023 г. на МОСВ, но по никакъв начин не са пояснени в наредбата, нито има препратки към документи, които да ги поясняват?

Автор: Илона Борисова (07.05.2024 15:47)

Еко БРЕИ и Еко ГТ

Чл. 39. (1) Право на подпомагане по еко схемата за поддържане и подобряване на биологичното разнообразие и екологичната инфраструктура имат земеделски стопани, които:

1. извършват дейности по поддържане на екологичната инфраструктура, която се намира в техните стопанства, съгласно изискванията на приложение № 12;

Приложение № 12 към чл. 39, ал. 1, т. 1

Задължителни за извършване дейности по поддържане на екологичната инфраструктура:

т. 1. При живи плетове или редици от дървета

Ново : „В заявените площи не се допуска премахване на дървета от местни видове край влажни зони и ерозирали терени и се запазват дърветата с хралупи.“;

Въпрос: 1. Елементът „ Живи плетове или редици от дървета“ се заявява в линейни метри и в този смисъл изискването „ В заявените площи...“ не кореспондира. Предлагам да се замени с „ В заявената екологична инфраструктура да не се допуска...“

2. Какво означава „ дървета от месни видове“? Ако заявя този вид ЕИ и почистя инвазивни видове, което съм задължен да направя, как ще убедя проверяващите, че не съм премахнал местен вид?

т. 6. При влажни зони

Ново: „В заявените площи не се допуска премахване на дървета от местни видове край влажни зони и ерозирали терени и се запазват дърветата с хралупи.“

Въпрос: Какво означава „ дървета от месни видове“? Ако заявя този вид ЕИ и почистя инвазивни видове, което съм задължен да направя, как ще убедя проверяващите, че не съм премахнал местен вид?

т. 7. При зелени зони около водни течения

Ново: „В заявените площи не се допуска изсичане на крайречни пояси от дървесна растителност от местообитания 91E0, 91F0 и 92A0, които имат укрепващи и противоерозионни функции.“

Въпрос: 1. Прочетох в интернет, че местообитания 91E0, 91F0 и 92A0 са част от натура зоните в България, но в наредбата не са посочени кои зони попадат в тези местообитания. Когато заявявам площи с култури и ЕИ от вида „Зелени зони около водни течения“, как ще разбера дали попадам в посочените местообитания, за да спазвам изискването?

2. ЕИ „Зелени зони около водни течения“ се заявява в линейни метри, а в изискването е записано „В заявените площи не се допуска...“ Кои заявени площи се има предвид?

т. 9. При ивици по краищата на гори

Ново: „В заявените площи не се допуска унищожаване на храсти и дървета в екотон гора - открито местообитание.“

Въпрос: 1. Какво означава „екотон гора - открито местообитание“? В наредбата няма пояснение или определение??

2. ЕИ „Ивици по краищата на гора“ се заявява в линейни метри, и в този смисъл изискването „В **заявените площи...**“ не кореспондира. Предлагам да се замени с „В **заявената екологична инфраструктура** да не се допуска...“

Как да се спазват изисквания, които не са пояснени?

Автор: Елисавета Новакова (29.04.2024 20:31)

Чл. 9

(3) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да продължат

да отглеждат заявените животни най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за

подаване на заявленията за подпомагане.

А ако животното почине на 79тия ден!? Могат ли животновъдите да променят бройката на животните или да напаснат дните за получаване на помощи?

Автор: Елисавета Новакова (29.04.2024 20:24)

Чл. 8 и 9

Подпомагат се директно земеделските стопани-животновъди, а индиректно самите животни...

"(2) Заявените за подпомагане животни" ИЛИ например "(2) Заявеното подпомагане за животни по интервенцията по ал. 1 се отнася за животни

Автор: Елисавета Новакова (29.04.2024 20:09)

Чл. 2

Като сте почнали да променяте, може да преразгледате и тази точка

"(6) Надлежно обосновани случаи по чл. 57, ал. 4 от ЗПЗП, при които земеделските стопани могат да поискат използването на стандартни разходи вместо действителни разходи по чл. 57, ал. 3 от ЗПЗП, са сринове в система за електронно деклариране, администрирана от Националната агенция за приходите или от Националния осигурителен институт."

Стандартни разходи вместо действителни разходи?! Ако стандартните са по-високи от действителните някой може да му хрумне да допринесе за "срив" в система за електронно деклариране администрирана от Националната агенция за приходите или от Националния осигурителен институт.

Не може ли просто сроковете да се удължават "надлежно" - каквото и да означава това на правен език...

История

Начало на обществената консултация - 25.04.2024

Приключване на консултацията - 20.05.2024

Справка за получените предложения - 31.05.2024

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)